

Janusz Szpota?ski - ?MIER? SZPOTA

W Warszawie w wieku 72 lata zmar? Janusz Szpota?ski, mistrz szachów i satyry politycznej, cz?owiek, który z woli pierwszego sekretarza PZPR W?adys?awa Gomó?ki otrzyma? wyrok trzech lat wi?zienia za napisanie utworu literackiego.

Posta? Zmar?ego wymyka si? ?atwym ocenom. By? pisarzem i poet?, równie? t?umaczem literatury pi?knej, krytykiem muzycznym, a po trosze, jak napisa? Mariusz Grabowski w pi?knym szkicu w "Dzie? Dobry" (nr 42/60), równie? logikiem i filozofem. Niebywa?? popularno?? zyska? w 1968 roku, gdy rozg?o?nia radiowa "Wolna Europa" nadawa?a obszernie fragmenty jego poematu "Cisi i g?gacze". Wtedy to Szpota?ski, niekoniecznie z w?asnej woli, zosta? uznany za "?miertelnego wroga w?adzy ludowej" i przyp?aci? to pobytem w wi?zieniu, a nast?pnie uporczywymi szykanami ze strony przedstawicieli tej?e w?adzy, umundurowanych i po cywilnemu.

W kontaktach towarzyskich Szpota?ski mia? wielu przyjaciół i wielbicieli, ale te? wrogów, bowiem - podobnie do swego duchowego nauczyciela Karola Irzykowskiego - nie przestrzega? mieszcza?skiego kodeksu zachowania: potrafi? bezlito?nie szydzi?, krzykn?? lub obrazi?. Nie przywi?zywa? ?adnej wagi do tytu?ów i ulotnych warto?ci materialnych.

Zapis kariery szachowej Janusza Szpota?skiego znajdzie czytelnik w atrykule Tadeusza Wolszy ("Szachista", nr 3/2001, s. 18-20). W charakterze uzupe?nienia mo?emy doda?, ?e w pierwszych latach powojennych Szpota?ski by? cz?stym go?ciem w salce szachowej w gmachu YMCA przy ul. Konopnickiej w Warszawie, a nast?pnie przez 10 lat z gór? broni? barw klubu Kolejacz - Polonia, zdobywaj?c kilkakrotnie medale Dru?ynowych Mistrzostw Polski (gra? na pierwszej lub drugiej szachownicy). Po rozwi?zaniu sekcji szachowej w "Polonii" przez kilka lat reprezentowa? barwy nieistniej?cego od dawna klubu "Drukarz".

W [1956 r.](#) startowa? w finale indywidualnych mistrzostw Polski i zaj?? doskona?e szóste miejsce. Nigdy jednak nie po?wi?ca? szachom dostatecznie du?o czasu, by? graczem nastroju, st?d notowa? niekiedy równie? wyniki zaskakuj?co s?abe. Za??czamy parti? zmar?ego mistrza.

Dworzynski,R - Szpota?ski,J [C82]

Warszawa, 1951

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-0 Sxe4 6.d4 b5 7.Gb3 d5 8.dxe5 Ge6 9.c3 Gc5 10.He2 0-0 11.Sbd2 Gf5 12.Sxe4 dxe4 13.Sg5 Sxe5 14.Sxe4 Gg4 15.Hd2 Gb6 16.Hf4 He7 17.Sg5

